

הגנת העופות בישראל

תמונת מצב ואתגרים

עמוד הבית > רשימת מינים > תוצאות חיפוש

הקלידו שם עברי או מדעי

סינון תוצאות חיפוש

מיון: אקראי

240 מינים

הגנת העופות בישראל תמונת מצב ואתגרים - חקיקה

עפ"י החוק המעודכן, כל העופות בישראל, למעט האנקור (דרור הבית) מוגנים עפ"י חוק. גם מינים פולשים. (אכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (ערכי טבע מוגנים), (תיקון), התש"ף-2019).

צייד חוקי בישראל (עונת צייד ספטמבר-ינואר):

שבעה מיני עופות מים מותרים בצייד עונתי (ברכיה, מרית, שרשיר, קרקיר, צולל מצויץ, צולל חלודי, אגמיה)

כל מיני התורים והיונים.

זהו חוק יחודי וחדשני ברמה עולמית מבחינת הגישה ומשמש כדוגמה ע"י גופי שמירת טבע. אבל יש לחקיקה זו גם חסרונות:

אתגר מובנה בחוק הקיים

החוק אינו מבדיל בין :

✓ מינים בסכנת הכחדה

✓ "סתם מינים"

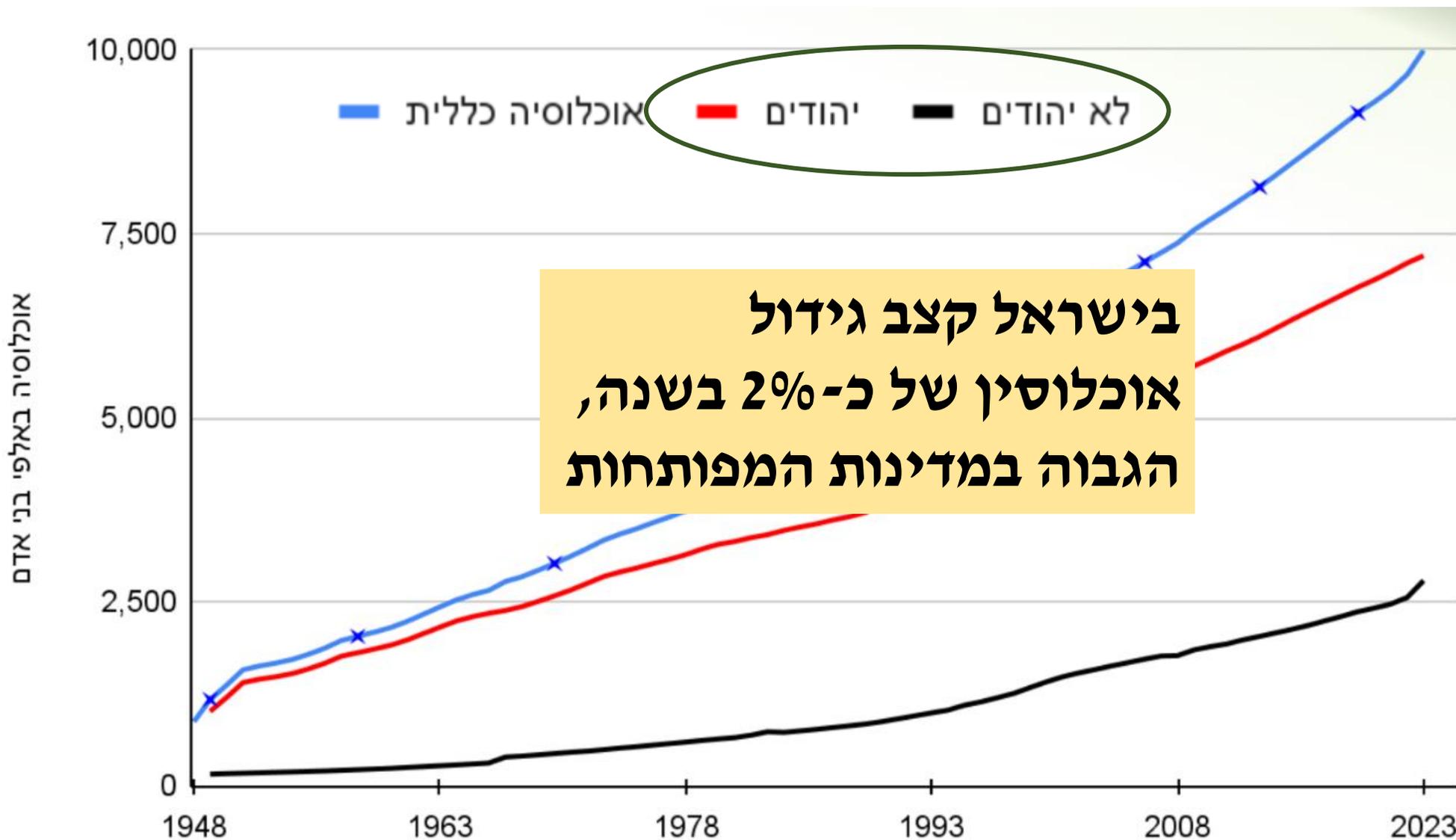
✓ מינים מתפרצים

✓ ומינים פולשים

כולם מוגנים, כולם שווים בפני החוק ואת כולם
צריכה לנהל רשות הטבע והגנים

אי אפשר להסתיר את הפיל שבחדר: גידול האוכלוסייה בישראל 1948-2023

שטחים מוגנים

השטח היבשתי המוגן בשמורות טבע וגנים לאומיים הוא כ-6,000 קמ"ר.

שטח זה מהווה כ-25% משטח מדינת ישראל.

כל השאר אינו מוגן בחוקי הגנה על הסביבה.

אולי יש שטחים הזוכים להגנה מתוקף חוקים ומעמד סטטוטורי אחר, אבל עתידם אינו מובטח ויכול לשנות יעוד ושימוש.

איומים

מבחינת האיומים, עפ"י השפעתם עד כה, נמצא שהגורם העיקרי לשינוי במצב התפוצה של מינים בישראל (פחיתה או התרבות) הוא אובדן מקומות חיות ובעיקר בהשפעת החקלאות:

- תפיסת הקרקע ושינוי מקומות החיות
- תפיסת המים
- שימוש בחומרי הדברה

האיומים העיקריים, ללא דרוג לפי רמת האיום :

* הפרעות (כלי רכב, כלי טיס, מטיילים, רעש, זיהום אור)

* הרעלות (חומרי הדברה, מתכות כבדות, תרופות וטרניריות)

* תשתיות גובה ואנרגיה (קווי מתח-התנגשות והתחשמלות), אנטנות,

טורבינות, חלונות)

* דריסה

* ציד וחמיסה

* מינים מתפרצים (תחרות, טריפה, דחיקה)

* מינים פולשים (תחרות, טריפה, דחיקה)

* שריפות

* מחלות (HPAI, WNV), שינויי אקלים

Order or group	N	Decline N (%)	Increase N (%)	Invasive N (%)	No change N (%)
All species	227	84 (37.0)	67 (29.5)	16 (7.0)	60 (26.4)
<i>By order</i>					
Anseriformes	10	4	4	2	
Apodiformes	4	1			3
Caprimulgiformes	3	3			
Charadriiformes	10	5	4		1
Ciconiiformes	11	1	8	1	1
Columbiformes	5	2	2	1	
Coraciiformes	7	3	4		
Falconiformes	24	16	5		3
Galliformes	4	3			1
Gruiformes	5	1	4		
Lariiformes	7	4	3		
Passerines	108	31	25	5	47
Psittaciformes	7			7	
Pteroclidiformes	5	4	1		
Strigiformes	9	3	3		3
<i>By Region</i>					
Throughout Israel	23	1 (4.3)	16 (69.6)	3 (13.0)	3 (13.0)
Mediterranean	158	70 (44.3)	39 (25.5)	11 (7.0)	38 (24.0)
Desert	46	13 (28.2)	12 (26.1)	2 (4.3)	19 (41.3)

מתוך מאמר:

Yom-Tov, Y., et al. Israel's breeding avifauna: A century of dramatic change. Biol. Conserv. (2012)

כאמור, הגורם שהשפיע על מספר המינים הגדול ביותר הוא החקלאות על נגזרותיה:

- שינוי מקום החיות
- מונוקולטורזם ואובדן מגוון
- ניצול המים
- כימיקלים (=הרעלות בעיקר מחומרי הדברה)
- העלאת כושר נשיאה ואובדן לאחד ואובדן מקורות מזון, מיס ומחסה לאחר.

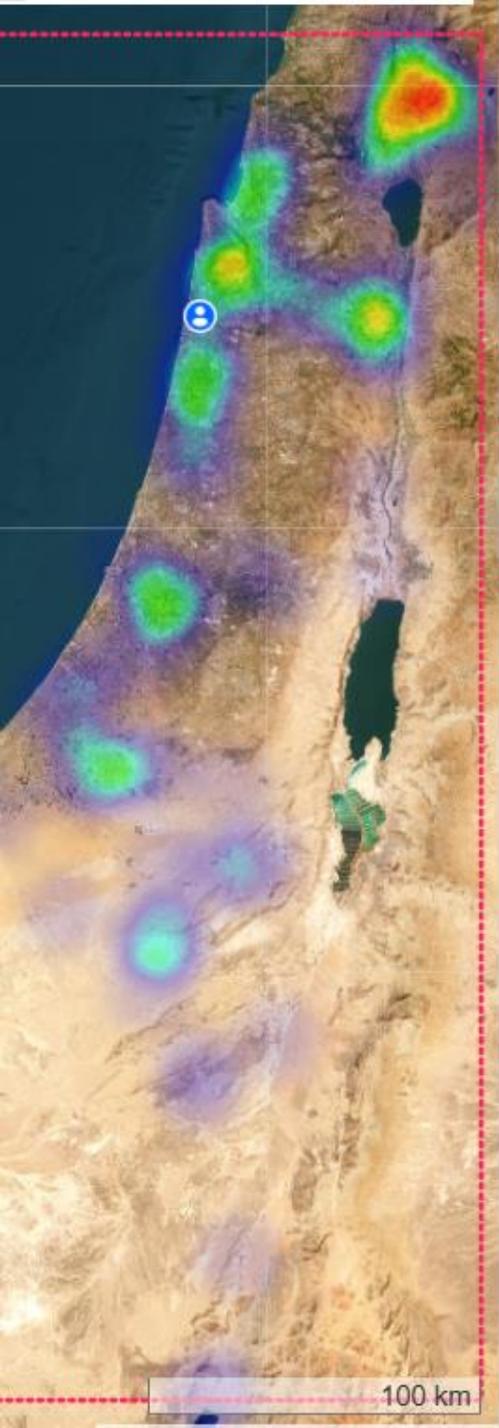
מתוך מאמר:

Yom-Tov, Y., et al. Israel's breeding avifauna: A century of dramatic change. Biol. Conserv. (2012)

אחד הגורמים המשפיעים ביותר, המנוטרים ביותר ועם הפרישה הארצית הרחבה ביותר: **קווי המתח**

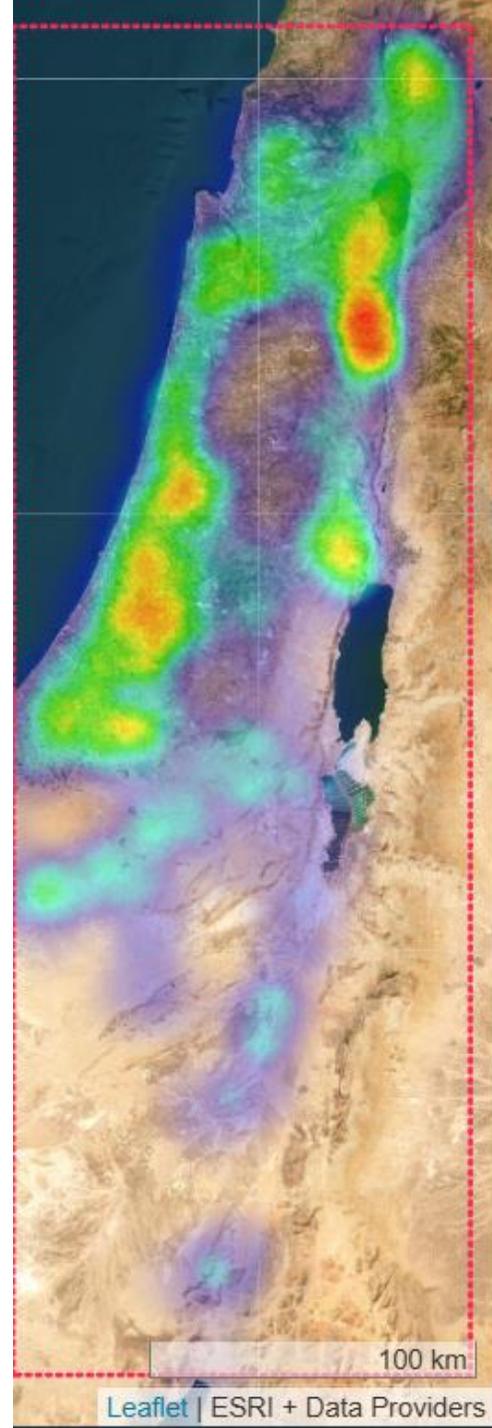
הפגיעה הישירה היא ע"י:
התחשמלות על עמודי מתח גבוה (נדיר ביותר שבמתח עליון)
התנגשות – בכל התשתיות שמעל הקרקע (מתח גבוה, עליון ועל)

ומה שאנו יודעים, בעיקר בהתנגשות, הוא קצה הקרחון

התנגשות

שקנאי מצוי	298
חסידה לבנה	50
עגור אפור	42
נשר מקראי	11
חיוויאי	9
דיה שחורה	8
עקב חורף	6
איית צרעים	5
חסידה שחורה	4
אוח עיטי	3
שחף כספי	2
עקב עיטי	2
ירקון	2
חובארה מדברית	2
ברכיה	1
שחף עיטי	1
שחף אגמים	1
אנפית גמדית	1
תור מצוי	1
נץ קצר-אצבעות	1
עיט חורש	1
זרון סוף	1
זרון שדות	1
עיט ניצי	1
בז גמד	1
בז עצים	1
עורב אפור	1
עורב חום-עורף	1
פלמינגו מצוי	1
תנשמת	1

התחשמלות

חסידה לבנה	427
דיה שחורה	236
עיט ניצי	83
אוח עיטי	54
חיוויאי	44
בז מצוי	36
עקב חורף	32
חסידה שחורה	27
עקב עיטי	21
עורב אפור	21
עורב חום-עורף	21
עיט זהוב	13
עיט שמש	13
נשר מקראי	11
תנשמת	10
רחם	8
שלך	7
אנפה אפורה	6
איית צרעים	4
קאק	4
שקנאי מצוי	4
מיינה מצויה	4
אוח מדברי	4
בז אדום	3
עורב שחור	3
זרזיר מצוי	3
אנפית בקר	2
יונת הבית	2
עקב חורף מזרחי	2
עיטם לבן-זנב	2
עורב קצר-זנב	2

לפחות בנושא קווי המתח, הבשורה היא, שחברת החשמל לקחה אחריות ומכירה בפגיעה הנגרמת מהתשתיות: מאז שנת 1996, הצטרפה לגופים הירוקים: לחברה להגנת הטבע ולרשות הטבע והגנים לפרויקט "פיצוי סביבתי" בצד פעולות למזעור הפגיעה הישירות בפרויקט פורשים כנף.

פורשים כנף

אימוץ הנשרים והדורסים בישראל

תודה רבה על ההקשר והשתתפות ביום זה